

Arnout van Kempen

Accountantskantoren moeten, net als banken, transactiemonitoring beleggen bij een separate afdeling of outsourcen aan specialisten, meent Arnout van Kempen.

DISCUSSIE | Column | 12 augustus 2020

Wwft in de praktijk, een oplossingsrichting

In een eerdere [blog](#) deed ik een suggestie voor een soort *maturity*-model voor accountantskantoren en de Wwft. Ik heb daarin geprobeerd aannemelijk te maken dat er kantoren zijn die wel aan de Wwft *willen* voldoen, maar er kennelijk niet in slagen er echt aan te voldoen. Ik denk dat dat bijzonder onwenselijk is omdat de Wwft, veel meer dan de Wta overigens, de wettelijke uitwerking is van de poortwachtersfunctie van de openbare accountant. Zowel de samensteller als de *assurance*-leverancier. Dat noch de politiek, noch diverse commissies, noch toezichthouders dat lijken in te zien is spijtig, maar daarmee niet minder waar.

De vraag is natuurlijk wel: als het nu niet goed gaat, wat is er dan mogelijk om het wel goed te doen?

Het antwoord kan naar mijn mening worden gevonden door bij de banken te kijken. Daar heeft men, laat wellicht, ingezien dat transactie-monitoring iets fundamenteel anders is dan het verwerken van transacties.

Als gevolg van dit inzicht is de CDD-functie ontstaan. Specialisten op het vlak van Customer Due Dilligence, CDD dus, zijn apart gezet van de bedrijfsonderdelen die transacties uitvoeren waarmee de bank haar geld verdient. De CDD-er analyseert klantrelaties, cliëntonderzoek in de zin van de Wwft dus, en transacties; de door de wet vereiste transactiemonitoring.

Als we die opzet vertalen naar een accountantskantoor is het goed te bedenken dat accountants geen financiële transacties faciliteren, maar wel buitengewoon veel transacties van hun klanten zien. Dat zijn naast de financiële transacties ook alle andere handelingen van de klant. Het accountantskantoor verdient haar geld door die transacties te verwerken tot adviezen, rapporten, jaarrekeningen, of tot een oordeel over een jaarrekening. Dat is iets fundamenteel anders dan het beoordelen van die transacties tegen het normenkader van de Wwft. Dus zou het, net als bij de banken, principieel niet raar zijn die beoordeling over te laten aan specialisten, de CDD-ers.

Je zou nu kunnen denken dat ik pleit voor toevoegen van een CDD-er aan het opdrachtteam. In het verleden is zo al gepleit voor toevoegen van IT-auditors, fiscalisten, *valuators* en recent forensisch deskundigen aan opdrachtteams, met name bij controles. Dus daar past nog wel een CDD-er bij. Maar dat is nu juist niet mijn pleidooi. Sterker, het idee dat een accountantsteam behoefte zou hebben aan al die eerder genoemde specialisten is naar mijn mening volledig fout. Een accountant behoort zelf over voldoende bagage te beschikken, verstand te hebben van geautomatiseerde AO, van fraude op het niveau van COS 240 etc.

Waar pleit ik dan wel voor? Ik denk dat accountantskantoren, net als de banken dat al hebben gedaan, transactiemonitoring moeten beleggen bij een separate afdeling of moeten outsourcen aan specialisten. De accountant ziet veel, heel veel, en is prima in staat in het kader van haar of zijn opdracht al die waarnemingen te duiden. De waarneming moet dus ook blijven waar die nu ligt, bij de accountant. Maar voor de Wwft gaat het fout bij het duiden.

Dat is een specifieke deskundigheid die de accountant niet van nature heeft, terwijl hier wel deskundigen voor in de markt zijn.

Bij een groot mkb-kantoor waarbij ik ben betrokken, zijn we bezig zowel de cliëntonderzoeken als de transactiemonitoring langs deze gedachte opnieuw in te richten. Dat lijkt belangrijke voordelen te hebben. Naar verwachting gaan we meer en betere meldingen krijgen en gaan we minder onbruikbare meldingen produceren. De collega's die voor de klanten bezig zijn worden minder "lastig gevallen" met de Wwft, terwijl ze net zo veel nuttig bijdragen aan diezelfde Wwft. En een heel belangrijke bijvangst: doordat de dossiers input vormen voor de CDD ontstaat een automatische kwaliteitstoets van die dossiers. Doordat een andere afdeling ze moet kunnen lezen en begrijpen, moeten ze automatisch van voldoende niveau zijn. Dat vermindert ook de noodzaak van reviews, hoewel die natuurlijk niet volledig verdwijnt.

Al met al is de voorlopige inschatting dat naast die voordelen netto ook kosten bespaard worden. Een CDD-er is niet goedkoop, maar bespaart maar verwachting wel veel werk ten aanzien van cliëntonderzoek en voorkomt problemen met de toezichthouder door falende transactiemonitoring.

En daar komt een laatste belangrijk punt. De toezichthouder is op de hoogte van de voorgenomen aanpassingen en geeft aan zeer geïnteresseerd te zijn. Kortom: ik denk dat hier nog wel eens een toekomst in kan blijken te zitten.

Arnout van Kempen is werkzaam als zelfstandig compliance officer voor (grotere) mkb-kantoren en docent voor SRA, NBA en Saxion Hogeschool. Hij is lid van de Commissie Financiële verslaggeving & Accountancy van de AFM en lid van de signaleringsraad van de NBA en van het platform niet-oob-kantoren. Daarnaast is hij diaken van het bisdom 's-Hertogenbosch.

GERELATEERD

NIEUWS | 12 januari 2022

Financiële dienstverlener mag onbewerkte kopie id-bewijs vragen, maar niet opslaan

Banken en andere financiële dienstverleners mogen een onbewerkte kopie van een identiteitsbewijs eisen van een klant voor identificatie of verificatie van de identiteit. →

NIEUWS | 05 januari 2022

'Pakkans voor witwassen is in Nederland 0,083 procent'

De kans dat iemand door Justitie wordt gepakt en veroordeeld wegens witwassen is in Nederland zeer klein. →

DISCUSSIE | Opinie | 17 december 2021

De onschuldpresumptie geldt kennelijk niet voor klanten van de bank

Met het opzeggen van een bankrelatie vanwege een witwasverdenking, oordeelt een bank over het handelen van de klant. Een pleidooi voor een betere rechtspositie voor... →

NIEUWS | 14 december 2021

'Wwft-melding ook in belang van de klant'

Het melden van een ongebruikelijke transactie is ook in het belang van de klant. Dat zegt Annemieke Stokvis (De Jong & Laan) in een artikel op het [Dashboard Accountancy....](#) →

NIEUWS | 06 december 2021

'Witwascontroles bij staatsbank FMO niet op orde'

De Nederlandse staatsbank FMO, gericht op leningen in ontwikkelingslanden, heeft onvoldoende zicht op risico's rondom witwassen en financiering van terrorisme. →
